

[1]

**Marcel Wanders ...wij
nemen carte blanche...** [1]

Bad als een stuk zeep [2]

MARCEL WANDERS WIL ZIJN KINDEREN HERKENNEN

Creëren omdat het kan

Alice Broeksma

Heel lang geleden', vertelt Wanders (1963) op zijn website die zijn verbluffende productie in beeld brengt, 'tekende ik een reus die een stuk zeep in zijn hand had, zeep met een gat en daarin zat een prachtig meisje. Veel later kon ik met hulp van Bisazza het idee uitvoeren van een bad dat aanvoelde alsof je zwemt in een stuk zeep. De ultieme schoonmaakbeurt!'

Nog voor het bad op de markt was stond het al in het Philadelphia Museum of Modern Art. Wanders' werk is ook te vinden in MoMa New York, V&A Londen, Pompidou Parijs. Met zijn team van zo'n vijftig internationale medewerkers versiert hij de wereld.

Eind jaren negentig scoorde Wanders internationaal met zijn Knotted Chair voor Droog Design. Nu is hij aanwezig in tachtig landen, met ruim 1700 projecten voor klanten als Alessi, Bisazza, KLM, Flos, Swarovski, Puma, Marks & Spencer. Wat architectuur betreft: Kameha Grand Hotel in Bonn, Mondrian South Beach Hotel Miami, Villa Moda in Bahrein. In 2001 was hij mede-oprichter van designmerk Moooi. Met een showroom in Amsterdam, in Londen en nu ook in New York.

WATERVAL De designer/kunstenaar/art director – geboren in Boxtel, van school geschopt in Eindhoven en daarna in 1988 cum laude geslaagd aan de Hogeschool voor de Kunsten in Arnhem – werkt dus ook voor badkamerproducenten. Voor Boffi maakte hij de Gobi wastafel, bad en Pipe douche: 'Een waterval.' Met speels, contrasterend rood industrieel kraantje. Voor Bonomi maakte hij Aqua Jewels, met flonkerende kranen en in de reclamecampagne vergezeld van Engelse rap-teksten:

*'All the others can have cold steel
I want mine with more appeal
Like a diamond, a crystal ball
Chromed out from wall to wall'*

Weg dus met de karakterloze badkamer. Het trendy zwarte fotomodel in de Bonomi-campagne zelf is net zo versierd: met tatoeages, zware kettingen, gespierd naakt bovenlijf. Op weer een andere foto glimt de reusachtige Aqua Jewel kraan nog heviger dan de gouden ritssluiting en voering van het jack van het model:

De Lady Gaga van design, noemt de New York Times hem. Marcel Wanders opereert vanuit Amsterdam in tachtig landen, is een creatieve oerkracht. Zijn missie is 'het maken van een leefomgeving van liefde, te leven met passie en onze opwindendste dromen te doen uitkomen'.

[1]

'Een strikt functionele badkamer is niet per se gezellig'

'Some bling for your daily cleansing'. Bling, het Engelse jargon voor opzichtige bijouerieën.

Wanders' werk is een explosie van uitbundige stijlen en kleur, soms afgezet tegen een gothische achtergrond. In het Andaz Hotel in zijn woon- en werkstad Amsterdam heeft hij reusachtige kerstklokken opgehangen met daarin kroonluchters, en zweven zijn hemellichamen: een verbinding met antieke navigatiesystemen voor reizigers. En er ligt zand op de grond van de wellnessruimte: met je blote voeten in het zand, belangrijk.

POËZIE Een goed gevoel, referenties aan het verleden, de omringende cultuur, contrasten. 'Polariteiten' is een concept dat Wanders benoemt en gebruikt. Haaks op zijn flamboyante creaties staat de strak en stijlvol gestileerde collectie badkameraccessoires voor Geesa. De serie heet Haiku, naar de Japanse poëzievorm. Wanders: 'Geïnspireerd door het soort visuele poëzie dat me raakt in een haiku. Die bestaat uit drie componenten die samen onvergetelijke poëzie maken. Dingen op zich zijn niet mooi of lelijk, maar worden wat ze kunnen zijn in onderlinge samenhang. [...] Haiku's zijn het resultaat van precieze observatie en liefdevolle aandacht.' De collectie werd in 2012 bekroond met een iF Product Design Award.

Het is maar goed dat de Wanders-website bulkt van de prachtige foto's en toelichtingen op zijn werk, ook op zijn badkamerdesign, want als wij hem spreken op de belangrijk wordende Dubai Design Days-beurs staat zijn hoofd wel naar iets anders. Hij verkoopt er goud aan de Arabieren. Op een reusachtig gebloemd tapijt

(Moooi) staan objecten die deel uitmaken van zijn serie Personal Editions: zijn gouden Bon Bon chair (2010), sculptuur, de in één minuut beschilderde Delfts Blauwe vazen (2013). Ook het 35 kilo zware boek met prenten van de meesters uit het Rijksmuseum. Het boek kan naar persoonlijke verlangens worden aangepast. De basisversie kost 6500 euro.

INGRIJPEN Interviewtijd met de coryfee uit Amsterdam wordt bewaakt door strenge medewerksters met clipboards en op kokette hakken. De boomhoge Marcel Wanders was al vroeg in de weer op de beurs. Fotosessies, notablen, persconferentie toespreken. Zakt nu neer op een stoel, moet even een slok drinken, een hap eten, zegt dat we 'je' mogen zeggen maar dat 'u' in het algemeen beter is, voor wat afstand. Houdt zijn kraam nauwlettend in de gaten, springt met 'Even ingrijpen' op als er twee Arabieren stilhouden. Zegt erna: "Ik ben trouwens echt niet zo gecharmeerd van dat goud als weleens wordt beweerd. Maar het is iets dat hier wordt gekend."

Wanders wil menselijkheid terugbrengen in ontwerp, en aansluiten bij de wereld die de kijker kent. In Dubai dus: goud. Tegen Design Boom FPM (2011) zei hij: 'Ik wil dingen maken die betekenis hebben voor zoveel mogelijk mensen [...] Ik denk dat ik met de meeste van mijn objecten soms in zekere zin ook manieren zoek voor verbinding met andere gebieden'.

De inspiratie komt van binnen, zei hij laatst tegen Het Parool, waarin hij ook vertelde dat hij 'alle bewegingen overziet in zijn studio en altijd volledig betrokken is'.

En dat hij, met zijn tomeloze energie, uitgesproken creaties maakt 'omdat het kan'.

Je plaatst vraagtekens bij minimalisme.

"Kijk naar deze nieuwe stad, die gebouwd is op tradities. Daardoor lijkt Dubai op zichzelf. Het is een persoonlijkheid in wording. Minimalisme zit zó in ónze cultuur. Ik denk dat minimalisme en functionaliteit bij ons worden overgewaardeerd. Er is studie gedaan naar functionaliteit en daaruit bleek dat de belangrijkste drijfveer achter functionaliteit de facilitator is. Als fundament van het ontwerp. Maar een huis voelt niet per se goed omdat het een fundament heeft. De reden dat een bad goed ligt, zit ook niet in de functionaliteit."

Waar dan wel in?

Schamper: "Ja eh... Ik geef de hele dag antwoord op dingen die ik doe." Vriendelijker: "Een strikt functionele badkamer is niet per se gezellig."

Weldaad is een belangrijk element in zijn badkamerontwerp. En het decor. In de badkamers in het Andaz Hotel gebruikte hij 'connected polarities': verbonden tegenstellingen. Als grote wanddecoratie bijvoorbeeld een vis met een handvat in plaats van een staart, ook een vis aan een vaas. Die elementen verbonden met het logo van Amsterdam, de drie kruissteken die de hotelgast samen met – onder meer – Wanders' draai aan Delfts Blauw moeten herinneren aan het creatieve en tolerante land waar hij zich bevindt. Ook aan de uitdaging open minded te blijven, en aan ons erfgoed.

[2]

[3]

“Ik neem de geschiedenis mee. Achter modernisme zit een dogma. Dat het verleden irrelevant is voor het creëren van de toekomst. Le Corbusier gooide het centrum van Parijs plat. Dat betekent dat wat je vandaag doet, morgen irrelevant is. Dat wat je vandaag maakt, morgen al oud is. Daar gaan wij hard tegenin. Als ontwerper heb je een taak. Zeventig procent [van gebruiksartikelen – red.] gaat de vuilnisbak in. Dat probleem is psychologisch. Het is ook hartstikke belangrijk om ecologischer te werken.’

Verschild het ontwerpproces voor badkamers van je andere ontwerp?

“Wij nemen carte blanche. Dat kan, want we luisteren heel goed naar onze partners, en vanuit de partners. Wij zien een cliënt meer als een partner. Ik ben dan de moeder, zij de vader, en samen maken we een baby. Als je er allebei kwaliteit in stopt, komt er iets goeds uit. Zonder Boffi kan ik Bisazza niet maken. Het zou niet in me opkomen om dat zo te ontwerpen. De vader wil zijn kind wél op een bepaalde manier herkennen.”

ROOD EI Maar soms wordt het kind niet geboren. Voor Dubai, de indrukwekkend groeiende designwoestijnstad waar we Marcel Wanders nu ontmoeten, ontwierp hij in 2009 een eiland voor de kust. Op zijn website staat de droom, met Don Quichot-windmolens, een futuristisch rood ei, palmbomen. Wanders: “Visionair, zot, fantastisch, magisch, gedurfd... Ons werd gevraagd Nederland te creëren als een van de stukken land op de wereldkaart voor de kust van

[4]

Dubai. Een centrum voor kunstenaars in residence, een tentoonstellingshal, galerijen en daar bovenop een openluchttheater. Een elliptisch vijfsterrenhotel met binnentuin, zwembad op het dak en toegang tot de rosse discotheek. Windmolens met appartementen op een golfbaan met uitzicht op drie torens met daarboven met helium gevulde manen. Overal shoppen, super cool beach clubs en drijvende solar-eilanden. En nog zoveel meer ideeën, weggespoeld, de oceaan in. Dit wordt niet gebouwd. Ze waren niet van plan om coffeeshops te bouwen en rosse etalages. Voor Amsterdam moet je dus nog steeds naar Amsterdam komen.”

Haiku voor Geesa [1]

Pipe voor Boffi [2]

Gobi voor Boffi [3]

Goud verkopen aan Arabieren [4]

BLOEDBAD Zoals ook een bad niet alleen maar in het museum voor moderne kunst thuishoort, hoe opwindend de display ook: het Bisazza-bad heeft hij virtueel neergezet als een bloedbad. Maar Wanders gaat verder dan effectbejag. Door inzet van vernieuwende materialen en technieken in stijlen die aansluiten bij de wereld van gebruikers kunnen zijn creaties lang mee: goed voor de duurzaamheid. Niet alleen dus theateraal spektakel, voor Marcel Wanders – die zich liet afbeelden met een feestneus – is ook praktisch gebruik wel degelijk een focus. Zoals hij zelf al zei: “In het museum kun je niet in bad gaan. Een echt bad moet je thuis nemen.”

www.marcelwanders.com